

PATVIRTINTA
Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto
direktorius 2011 m. kovo 4 d.
įsakymu Nr. R1-11

LIETUVIŲ LITERATŪROS IR TAUTOSAKOS INSTITUTO 2011 – 2013-ųjų METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Asignavimų valdytojo kodas 90.900.1612

Aplinkos ir išteklių analizė

Išorės veiksniai

Politiniai veiksniai:

- Instituto veiklos pagrindą sudaro Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas (Žin., 2009, Nr. 54-2140) (toliau – Mokslo ir studijų įstatymas), Vyriausybės nutarimai dėl „Valstybės mokslo institutų mokslinių tyrimų kryptių“ (2003 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. 304 redakcija), „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių tikslų (prioritetų) (2006 m. rugsėjo 11 d. Nr. 855), Vyriausybės patvirtinti instituto įstatai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1799), taip pat kiti priimti ir dar rengiami Vyriausybės nutarimai, reglamentuojantys kitas veiklos sritis.
- Lietuvai jau esant Europos Sąjungoje ir spartėjant globalizacijos procesams, itin svarbu tampa intensyvinti lietuvių literatūros, tautosakos, kultūros tyrimus, skatinti jų sklaidą ir plėtrą. Būtina gilinti visuomenės, valstybinės valdžios, verslo struktūrų supratimą, jog lituanistika – pilietinės ir kultūrinės tapatybės fundamentas, kuris reikiamu lygiu gali būti kultivuojamas tik Lietuvoje, ne taip, kaip pavyzdžiui, tikslieji mokslai.
- Būtina kelti mokslo darbuotojų kvalifikaciją ne tik intensyviai mezgant bendradarbiavimo ryšius su Europos mokslo centrais, bet ir dalyvaujant Lietuvai atsivėrusiose tarptautinėse programose, ypač – su mūsų regiono šalimis. Institute dirbamų darbų svarbą kelia ir toji aplinkybė, jog šalis vienu iš savo politikos prioritetų yra paskelbusi tautinio identiteto saugojimą, lietuvių kultūros puoselejimą ir informacinės (žinių) visuomenės kūrimą. Tokia situacija padeda bei skatina Institutą ir toliau kuo intensyviau plėtoti pagrindines savo mokslines veiklos sritis.

Ekonominiai veiksniai:

- Ekonominės krizės sąlygomis būtina užtikrinti Institutui reikalingą biudžetinį finansavimą, kadangi Instituto vykdomi tyrimai Mokslo ir studijų įstatyme (10.3.4) yra apibrėžti kaip turintys ypatingos nacionalinės svarbos statusą („Valstybiniai mokslinių tyrimų institutai, kurių tikslas – kaupti, sisteminti, saugoti, skleisti nematerialųjį ir dokumentinį lituanistikos paveldą, vykdyti fundamentinius lietuvių kalbos, etnologijos, raštijos, kultūros ir istorijos paveldo tyrimus, turi ypatingos nacionalinės svarbos statusą. Šį statusą įgyvendina Vyriausybė, tvirtindama jų įstatus ir priimdama kitus teisės aktus“).

- Nesisteminas, nepakankamas ir neadekvatus lituanistikos darbų ir programų finansavimas trukdo literatūros, tautosakos mokslinių tyrimų plėtrai, kartu su universitetais vykdomam specialistų rengimui.
- Sumažintas finansavimas verčia taupyti mokslininkų etatų, ūkinių ir kitokių išlaidų sąskaita. Būtina atkreipti dėmesį, kad dėl sumažinto finansavimo buvome priversti atjungti brangiai kainuojančią archyvinių fondų ventiliacinę sistemą. Dabartinė fondų būklė kelia didžiulę grėsmę unikaliai lietuvių kultūros paveldo objektui.

Socialiniai veiksniai:

- Dėl menko apmokėjimo instituto darbuotojai yra priversti dirbti įvairius papildomus darbus, uždariauti kitur. Dalis specialistų vis dažniau pereina dirbti į kitas, nemokslines šalies institucijas, galinčias geriau apmokėti profesionalias lituanisto paslaugas. Todėl būtina mokslinėse institucijose kelti lituanistikos mokslo prestižą, visų pirma gerinant apmokėjimo sąlygas, užtikrinant gambiausių jaunų darbuotojų ateitį.
- Didėjantis programinis finansavimas suteikia daugiau tarptautinio mobilumo galimybių, tačiau vis daugiau mokslininko darbo tenka trumpalaikiams projektams rengti bei vykdyti. Darbas tokiuose projektuose nesuteikia ilgalaikės karjeros perspektyvos ir mažina socialinio saugumo pojūtį.

Technologiniai veiksniai:

- Technologijų pažanga skatina vykdyti Instituto mokslinės infrastruktūros plėtrą, bendradarbiauti su pažangias technologijas plėtojančiomis verslo struktūromis, skaitmeninti archyvo išteklius.
- Šiuolaikinės technologijos skatina lituanistikos mokslo šaltinių ir mokslo darbų publikavimą Lietuvos ir užsienio elektroninėse bazėse.

Vidaus veiksniai

Instituto teisinė bazė. Instituto veiklos teisinę bazę grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Mokslo ir studijų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, Vyriausybės patvirtintais instituto įstatais (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1799), instituto tarybos patvirtintais instituto vidinės tvarkos nuostatais ir kitais dokumentais, susijusiais su instituto veikla.

Instituto struktūra. Institutą sudaro 10 padalinių: 7 moksliniai skyriai (Šiuolaikinės literatūros, Naujosios literatūros, Senosios literatūros, Tekstologijos, Dainyno, Sakytinės tautosakos ir Tautosakos archyvo), mokslinė biblioteka, leidybos centras ir administracija.

Darbuotojų etatai, kvalifikacija. Institute dirba 101 etatiniai darbuotojai:

- 51 mokslininkai, iš jų – 8 habilituoti daktarai (iš jų – 3 profesoriai), 43 daktaras (iš jų – 9 docentai).
- 17 mokslo darbuotojų be mokslinio laipsnio.
- 19 inžinierinio-techninio ir jam prilyginamo personalo,
- 14 administracijos ir kito aptarnaujančio personalo.

Planavimo sistema. Planavimo sistema remiasi Vyriausybės parengtu strateginiu veiklos planavimu, nacionalinių mokslo programų rengimu, taip pat nuolat tobulinamais instituto bei smulkesnių jo padalinių kelių metų strateginiais ir metiniais planais.

Vidaus kontrolė. Mokslinių tyrimų kokybės kontrolę vykdo instituto mokslo taryba, konkursų ir atestacijos komisija, yra sugriežtinta mokslo leidinių vidinė ir išorinė recenzavimo tvarka („dvigubai aklo“ recenzavimo principas). Savo darbe instituto mokslo taryba, vidaus ir išorės recenzantai vadovaujasi mokslo kokybės principu, mokslo ir studijų institucijų vertinimo taisyklių, tipinių instituto veiklos nuostatų rekomendacijomis, atsižvelgia į darbo specifiką,

sprendžia kylančius ginčytinus ar vertinimo taisyklėse nenumatytus atvejus.

Ryšių sistema. Institute užtikrintas interneto ryšys, nors ne visos darbo vietos kompiuterizuotos. Instituto ryšių sistema atitinka šių dienų reikalavimus bei institucijos poreikius. Vis dėlto nuolatinis dėmesys jai ir jos tobulinimas lieka uždaviniu ateičiai.

Finansiniai ištekliai. Instituto vykdomi tyrimai finansuojami daugiausia iš biudžeto asignavimų, kurie 2009 m. sudarė 71 % viso biudžeto, apie 1,5 % lėšų gaunamos iš nebiudžetinių šaltinių (specialioji programa), likusią dalį (27,5%) sudarė Lietuvos mokslo tarybos, Švietimo ir mokslo ministerijos, Kultūros ministerijos, Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo, Kultūros rėmimo fondo, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos programinio finansavimo lėšos. Tad instituto veikla tiesiogiai priklauso nuo bendrosios valstybės finansinės būklės. Būtina atkreipti dėmesį, jog nuo 2009 m. pradžios Instituto biudžetiniai asignavimai buvo sumažinti 24 % (nuo 3695,000 – 2009 m. pradžioje iki 2818,000 – 2010 m. pradžioje). Tokio masto biudžeto mažinimas kelia grėsmę lituanistikos prioritetui, įtvirtinto Mokslo ir studijų įstatyme, įgyvendinimui, taip pat, esamomis sąlygomis itin sunku užtikrinti deramą Vileišių rūmų ansamblio priežiūrą ir eksploataciją, atitinkančią paveldosaugos reikalavimus.

SSGG ANALIZĖ

I. STIPRYBĖS

1. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas – vienintelė tokio pobūdžio institucija pasaulyje, galinti vykdyti visapusiškus ilgalaikius lietuvių literatūros ir tautosakos tyrimus, koordinuoti Lietuvoje ir kitose šalyse vykdomą šios srities mokslo tiriamąją veiklą.
2. Sukaupta ilgametė instituto veiklos patirtis ir prestižas, nuo 1907 m. tęsiama lituanistikos mokslinė tradicija, fundamentalus ir pasauliniu lygiu unikalus archyvas ir biblioteka.
3. Reikšmingas intelektualinis potencialas – institute dirbantys aukščiausio lygio literatūros ir tautosakos mokslininkai, kokybiškai atliekantys fundamentinius tyrimus, formuojantys šių mokslų raidą Lietuvoje.
4. Pastaraisiais metais labai suintensyvėjusi mokslo tyrimų projektinė veikla, perėjimas prie šiuolaikiškos mokslo vadybos, nuolat besiplečiantys tarptautiniai ryšiai.
5. Stipri infrastruktūra, įgalinanti įvairialypę mokslinę ir kultūrinę plėtrą, ekspertų pripažinta kaip turinti nacionalinę reikšmę.

II. SILPNYBĖS

1. Dalies mokslininkų jaučiama darbo motyvacijos stoka, ypač dėl neadekvačiai menkų atlyginimų, iki šiol išliekančio mažo mokslininko karjeros socialinio prestižo Lietuvoje.
2. Nepakankama tarptautinė lituanistikos mokslo plėtra, kurią vis dar lemia sovietmečiu susiformavusios kliūtys – pernelyg menkas dalies mokslininkų užsienio kalbų mokėjimas, trūkstanti gebėjimai dalyvauti tarptautiniuose mokslo kontekstuose.
3. Kritinės specialistų masės stoka kai kuriose strateginėse tyrimų srityse (ypač XIX a. literatūros, lyginamosios regiono literatūros, tekstologijos teorijos), jaunų motyvuotų kai kurių specializacijų (ypač folkloristikos) mokslininkų trūkumas, trukdantis konceptualiai atnaujinti šias mokslo sritis.
4. Nepakankamai strategiški ir nekonkretūs instituto skyrių veiklos tikslai, dėl ko rengiama per mažai šiuolaikiškų sintetinių ir kolektyvinių veikalų, individualūs mokslininkų tyrimai tampa pernelyg išsisklaidę ir neatveda prie reikšmingų mokslinių rezultatų.
5. Perspektyvių tarpdalykinių tyrimų raida pernelyg lėta dėl Lietuvos universitetuose parengtų specialistų trūkumo ir dėl pernelyg menko universitetų ir institutų humanitarinių tyrimų ir studijų koordinavimo.

III. GALIMYBĖS

1. Tikslinga, orientuota į nacionalinį lituanistikos prioritetą valstybės mokslo politika, stabilus bazinis ir didėjantis programinis finansavimas suteiks galimybę Institute plėtoti perspektyvias ilgalaikes ir trumpalaikes tyrimų programas, įdarbinti daugiau kvalifikuotų mokslininkų, didinti jų finansinę darbo motyvaciją, pritraukti protų iš užsienio.
2. Programinio finansavimo ir šiuolaikiškos plėtros skatinamas mokslininkų mobilumas, konkurencingumas, dalyvavimas tarptautinėje mokslo terpėje padės įveikti vis dar išlikusį posovietinį lituanistikos uždaramą ir įtvirtinti tarptautinį instituto vaidmenį.
3. Geresnė tyrimų ir studijų koordinacija tarp humanitarinių institutų ir universitetų Lietuvoje leis atsirasti tarpdalykiniam humanitarinių mokslų tinklui, paspartins lituanistikos raidą ir atsinaujinimą, suteiks naujų impulsų instituto tyrimų ir doktorantūros programoms.
4. ES fondų ir nacionalinio programinio finansavimo galimybės leis dar labiau sustiprinti Instituto mokslinės infrastruktūros plėtrą, intensyviau atlikti skaitmeninimo darbus, įtvirtinti institutą kaip prestižinės akademinės leidybos centrą, infrastruktūrą padaryti reikšmingą ne vien nacionaliniu, bet ir tarptautiniu lygiu.
5. Palaipsniui vykstantis pilietinės visuomenės tapatumo stiprėjimas Lietuvoje, nuoseklesnė valstybės kultūros politika didins lituanistikos kultūrinės bei socialinės sklaidos viešąjį poreikį, lituanistinės edukacijos reikmes.

IV. GRĖSMĖS

1. Sumažintas finansavimas kelia grėsmę, kad renovuoti ir turintys kultūros paminklo statusą instituto rūmai nepajėgs užtikrinti sąlygas tinkamai saugoti ir eksploatuoti sukauptą didžiulį istorinį lituanistikos kultūrinį paveldą, teikti visuomenei su juo susijusias paslaugas.
2. Programinio finansavimo (orientuoto į greitą rezultatą ir vadybinę veiklą) perdėtas didinimas bazinio finansavimo sąskaita gali sustabdyti ilgalaikius fundamentinius lituanistikos tyrimus, kuriems būtinas stabilus tęstinis („nematomas“) darbas.
3. Mokslininkų finansinių perspektyvų, socialinio saugumo ir karjeros prestižo trūkumas Lietuvoje toliau gilins kritinės protų masės ir jaunų specialistų stokos problemą.
4. Literatūros ir folkloro tyrimų marginalizacija šiuolaikiniame humanitarinių mokslų kontekste, jei nebus dedama daugiau pastangų jų konceptualiai raidai ir tarpdalykinei plėtrai, išlaikant savitą mokslinę misiją ir kvalifikaciją.
5. Dėl neracionalios valstybės kultūros politikos lituanistinių tyrimų kultūrinės ir socialinės plėtros galimybės ir toliau liks labai ribotos (menkas bibliotekų finansavimas, visuotinė leidybos ir knygų platinimo krizė, nepalankios lituanistikos plėtrai mokyklų programos ir pan.).

Strateginės išvados

1. Būtina parengti naujas ir sukonkretinti vykdomas instituto padalinių mokslinių tyrimų programas, nukreiptas ilgalaikiams strateginiams lituanistikos mokslo uždaviniams atlikti, jas nuosekliai įgyvendinti.
2. Tikslingai išnaudoti programinio mokslo finansavimo galimybes, stiprinti projektų vadybą.
3. Skatinti tarptautinę ir tarpdalykinę instituto tyrimų plėtrą, siekti produktyvaus bendradarbiavimo su universitetais ir kitais humanitariniais institutais, užsienio institucijomis.
4. Vykdyti nuosekliai ir efektyviai instituto mokslinės infrastruktūros plėtrą, toliau gerinti leidybos funkcionavimą, išlaikyti aukštą akademinės leidybos lygį, intensyviau kaupti ir skaitmeninti archyvų išteklius.
5. Intensyvinti kultūrinę bei socialinę tyrimų sklaidą ir edukacinę veiklą, stiprinant lituanistikos prestižą visuomenėje.

Institucijos misija	
Įgyvendinant valstybinį lituanistikos tyrimų prioritetą, vykdyti ilgalaikius fundamentinius lietuvių literatūros, tautosakos, senosios Lietuvos literatūros paveldo tyrimus, kaupti, sisteminti, saugoti, skleisti nematerialųjį ir dokumentinį literatūros ir tautosakos paveldą, užtikrinti lituanistikos plėtrą Europos ir pasaulio mokslo erdvėje, jos žinių sklaidą Lietuvos visuomenėje, tyrimų rezultatais stiprinti Lietuvos visuomenės ir valstybės kultūrinį tapatumą.	
Institucijos strateginiai tikslai ir efekto kriterijai:	
kodas	institucijos strateginio tikslo pavadinimas
01	Plėtoti lietuvių literatūros, tautosakos, mitologijos tyrimus ir juos skleisti. Stiprinti ir efektyvinti instituto veiklą iš kitų lėšų
tikslų aprašymas	
<p>Šis tikslas Instituto veiklą orientuoja į aktualius uždavinius, kurie išskyla valstybei integruojantis į Europos struktūras, saugant bei puoselėjant savą tautinį identitetą ir rūpinantis Lietuvos indėliu Europos kultūros erdvėje. Jis aprėpia teorinės bazės stiprinimą, įsisavinant užsienyje sukauptą šios srities patirtį, literatūrologinės bei folkloristinės minties sklaidą Lietuvoje, užsienyje, lietuvių literatūros bei tautosakos paveldo ir Lietuvos raštijos paminklų publikavimą, kapitalinių tautosakos ir literatūros istorijos bei teorijos veikalų rengimą, naujų literatūros ir folkloro tyrimo metodų kūrimą, kartu su universitetais aukštos kvalifikacijos specialistų rengimą. Dėl šių prižasčių lietuvių mokslinių tyrimų plėtojimas ir jų sklaidos užtikrinimas, kaip strateginis instituto tikslas, leidžia mums kuo adekvačiau panaudoti sukauptą materialinę bazę ir turimą mokslinį potencialą, todėl yra realus, pamatuotas ir įpareigojantis. Įgyvendinant šį tikslą, naudą patiria ne tik tiesioginiai programos rezultatų gavėjai, bet ir daug platesnės visuomenės grupės. Kaip efekto kriterijų, pagrindai galima nurodyti lietuvių literatūros ir tautosakos proceso, projektų, disertacijų ir kitų darbų ekspertavimą Lietuvoje ir užsienyje. Programos vykdymo efektyvumą galima stebėti plėtojant lituanistiką tarptautiniu mastu, tobulinant ekspertavimo ir monitoringo metodiką.</p> <p>Tikslas stiprinti ir efektyvinti instituto veiklą iš kitų uždirtbtų lėšų instituto veiklą nukreipia į sritį, labai priklausančią nuo ūkio ekonomikos plėtos. Dėl nepakankamo valstybės finansavimo, vis aktualiau tampa institutui savo išgalėmis intensyvuoti savalaiki, greitą ir kartu kokybišką mokslinių tyrimų rezultatų skelbimą. Institutas turi siekti kuo efektyviau platinti ir skleisti ne tik institute rengiamus ir leidžiamus lituanistikos mokslo veikalus, bet ir visą kitą aktualią lituanistikos mokomąją ir mokslo populiarinimo literatūrą. Būtina atsižvelgti ir į aukštus reitingus šiandien turinčią populiarią lituanistinę literatūros vietinę rinką. Ne mažiau svarbi yra Lietuvos humanitarinių mokslų, tarp jų ir lituanistikos reprezentacija užsienyje, todėl šiandien ypač aktualu ieškoti būdų, kaip intensyviau plėtoti didesnių kaštų reikalaujančią lituanistikos veikalų leidybą užsienio kalbomis ir užtikrinti jų sklaidą Europos Sąjungos erdvėje. Būtina ieškoti būdų gauti lėšų iš ES struktūrinių fondų ir dalyvauti jų programose.</p> <p>Pagrįstai tikėtina, kad Lietuvai esant Europos Sąjungoje, turėtų padidėti lietuvių literatūrologijos, folkloristikos specialistų profesionalių paslaugų poreikis. Institutas turi užtikrinti šią veiklą ir jau šiandien yra pasirengęs kvalifikuotai ekspertuoti, konsultuoti, organizuoti mokslo, švietimo ir kultūros renginius bei teikti kitas su instituto veikla susijusias paslaugas pagal specialiuosius užsakymus. Visapusiška lituanistinės veiklos plėtra pagrįstai gali būti laikoma pagrindiniu šios programos efekto kriterijumi.</p>	

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2010-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams	Projektas 2013-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	2868.0	2917.0	2917.0	2917.0
išlaidoms	2868.0	2917.0	2917.0	2917.0
iš jų darbo užmokesčiui		1962.0	1962.0	1962.0
turtui įsigyti				
2. Finansavimo šaltiniai:				
2.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	2818.0	2917.0	2917.0	2917.0
iš jo:				
bendrojo finansavimo lėšos	2818.0	2827.0	2827.0	2827.0
ES lėšos				
kitos specialiųjų programų lėšos	50.0	90.0	90.0	90.0
2.2. Kiti šaltiniai				

3. Kita svarbi informacija

Pagrindiniai rodikliai

Įstaigos	Teikiama programų	Pareigybės (skaičius vienetais)
1	2	101

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PRIEDAI

1 lentelė. 2011–2013-ųjų metų programų asignavimai ir valdymo išlaidos.

2 lentelė. 2010–2013-ųjų metų programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai.

3 lentelė. Rezultato ir produkto vertinimo kriterijai ir jų reikšmės.

1b forma. Programų aprašymai.

Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto
direktorius

Mindaugas Kvietkauskas

2011-03-04

**LIETUVIŲ LITERATŪROS, TAUTOSAKOS MITOLOGIJOS TYRIMŲ BEI
 TAIKOMOSIOS VEIKLOS PLĖTOJIMAS (Valstybės biudžeto lėšos)**

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2011-ieji		
Asignavimų valdytojas	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas	Kodas	90.900.1612
Programos kodas	01		
Programos parengimo argumentai			
<p>Programa įgyvendina strateginį tikslą „Plėtoti lietuvių literatūros, tautosakos, mitologijos tyrimus ir juos skleisti. Stiprinti ir efektyvinti instituto veiklą iš kitų lėšų“.</p> <p>Ji yra tęstinė ir ilgalaikė. Programa įgyvendina Mokslo ir studijų įstatyme įtvirtintą lituanistikos mokslo prioritetą. Taip pat vieną iš Vyriausybės nustatytų prioritetų Lietuvos mokslui: saugoti ir puoselėti tautinį identitetą globalizacijos procesų akivaizdoje, kadangi niekas kitas be mūsų neatliks Lietuvos literatūros ir tautosakos tyrimų. Institutas turi atlikti ilgalaikius fundamentinius tyrimus ir vykdyti socialinę bei kultūrinę plėtrą. Jis taip pat kartu su universitetais, įstatymo nustatyta tvarka, turi rengti aukščiausios kvalifikacijos literatūrologijos ir folkloristikos specialistus, saugoti ir kaupti tautosakos, literatūros, lietuvių rašytojų bei kultūros veikėjų archyvą. Dėl mokslinio potencialo, darbų pobūdžio, materialinės bazės institutas yra ir turi likti svarbiausia šios srities darbus vykdanči įstaiga Lietuvoje. Tokio pobūdžio tyrimams reikia turėti stabilias kolektyvines grupes, galinčias atlikti nuodugnius, kruopščius, daug laiko sąnaudų reikalaujančius darbus. Instituto tyrimų rezultatai skelbiami Lietuvos visuomenei, pasaulio lietuvių bendruomenei bei tarptautiniu lygmeniu publikacijomis, konferencijomis, kitais būdais, – taip skatinama pilietinės visuomenės branda, keliamas mokslinis kultūrinis jos lygis, ugdomi mokslininkai, padedama plėtoti aukštąsias studijas. Instituto vykdomos programos pobūdį lemia ir tiriamųjų objektų išskirtinė reikšmė lietuvių tautai: tautosaka gyvavo tūkstantmečius, o per paskutinius kelis amžius dominuojanti vaidmenį dvasiniame gyvenime užėmė literatūra. Be to, egzistuoja valstybei svarbi tradicija nuo Lietuvių mokslo draugijos laikų institute kaupti unikalios duomenis – tautosaką (sudarytas daugiau kaip 1.5 mln. folkloro kūrinių rankraštynas) bei archyvinę literatūrinę medžiagą, lituanistinius spaudinius ir knygas. Institutas privalo vykdyti ne tik literatūros ir tautosakos tyrimus, juos skleisti, bet ir užtikrinti tautos dvasinį gyvastingumą žymnios lituanistinės medžiagos kaupimą, sisteminimą, išsaugojimą. Ypatingo dėmesio ir priežiūros reikalauja specializuota mokslinė biblioteka (apie 240 000 bibliotekinių vienetų).</p> <p>Instituto vykdomi fundamentiniai tyrimai yra būtini Lietuvai esant Europos Sąjungoje, kad galėtume kaip perspektyvūs partneriai lygiomis teisėmis terptis į naująją kultūros ir mokslo bendriją.</p>			
Vyriausybės prioritetas (-ai)	Skatinti šalies mokslo ir technologijų pažangą, plėtoti informacinę ir žinių visuomenę, didinti švietimo, kultūros, mokslo sveikatos apsaugos finansavimą.	Eil. Nr.	1.3
Kodas	Programos tikslo pavadinimas		
01	Plėtoti lietuvių literatūros, tautosakos, mitologijos tyrimus, užtikrinti jų sklaidą		

	ir instituto lituanistinio paveldo funkcionavimą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas (aprašomi uždaviniai, priemonės, rezultato ir produkto kriterijai)	
<p><u>Uždaviniai:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vykdyti ilgalaikius lietuvių literatūros, tautosakos, mitologijos mokslinius ir taikomuosius tyrimus. 2) Užtikrinti tyrimų rezultatų sklaidą ir leidybą. 3) Rengti aukštos kvalifikacijos literatūros, tautosakos specialistus. <p><u>1 uždavinio priemonės:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Vykdyti ilgalaikius fundamentinius senosios Lietuvos literatūros tyrimus. 1.2. Vykdyti ilgalaikius fundamentiniu moderniosios lietuvių literatūros tyrimus. 1.3. Vykdyti dabartinių lietuvių literatūros procesų tyrimus. 1.4. Vykdyti ilgalaikius fundamentinius lietuvių tautosakos, mitologijos paveldo tyrimus. 1.5. Vykdyti lietuvių šiuolaikinio folkloro tyrimus. 1.6. Moksliniu lygiu sisteminti ir tirti nematerialųjį ir dokumentinį Lietuvos literatūros ir tautosakos paveldą. 1.7. Plėtoti ir kurti šiuolaikinę literatūros, tautosakos ir tarpdalykinių tyrimų teoriją ir metodologiją. 1.8. Vykdyti ilgalaikius lyginamuosius literatūros, folkloro, mitologijos tyrimus. <p><u>2 uždavinio priemonės:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Publikuoti literatūros, tautosakos, mitologijos fundamentinių, taikomųjų tyrimų ir taikomosios veiklos darbus, vykdyti socialinę bei kultūrinę plėtrą. 2.2. Skelbti aktualiausių visuomenei lituanistikos mokslo šaltinių ir veikalų elektronines versijas. 2.3. Organizuoti mokslines konferencijas, seminarus, kolokviumus, akademines paskaitas ir kitus lituanistikos mokslo sklaidai ir populiarinimui skirtus renginius. <p><u>3 uždavinio priemonės:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Kartu su universitetais rengti literatūros ir tautosakos specialistus. 3.2. Kelti mokslo darbuotojų kvalifikaciją. <p><u>Pagrindiniai rezultato vertinimo kriterijai.</u> Vykdomų aktualiausių literatūros ir tautosakos tyrimų viešas skelbimas recenzuojamuose mokslo bei mokslo taikomosios veiklos leidiniuose (publikacijų skaičiai recenzuojamuose mokslo ir mokslo populiarinimo leidiniuose).</p> <p><u>Pagrindiniai produkto vertinimo kriterijai:</u> mokslinių straipsnių skaičius, tenkantis vienam mokslininkui; monografijų, fundamentinių kolektyvinių veikalų ir kitų mokslo leidinių autorių lankų skaičius, tenkantis vienam mokslininkui; mokslinių leidinių skaičius; instituto išleistų knygų skaičius; publikacijų elektroninių versijų skaičius; mokslo ir mokslo populiarinimo renginių skaičius; doktorantų skaičius; apgintų per metus disertacijų skaičius; mokslinių stažuočių skaičius.</p>	
02	Užtikrinti lituanistikos mokslinės bazės funkcionavimą ir tenkinti visuomenės reikmes
Tikslo įgyvendinimo aprašymas (aprašomi uždaviniai, priemonės, rezultato ir produkto kriterijai)	

Uždaviniai:

- 1) Tvarkyti, kaupti, tirti ir publikuoti lietuvių tautosakos ir literatūros archyvus.
- 2) Tęsti istorinės ir šiuolaikinės lituanistikos bibliotekos komplektavimą.

1 uždavinio priemonės:

- 1.1. Užtikrinti tautosakos, literatūros archyvų plėtrą, organizuoti lauko tyrimus.
- 1.2. Publikuoti įvairiomis formomis archyvų medžiagą ir tenkinti visuomenės reikmes.
- 1.3. Plėtoti ir tobulinti šiuolaikinius folkloro klasifikacijų modelius.
- 1.4. Kurti ir kaupti elektronines folkloro duomenų bazines.

2 uždavinio priemonės:

- 2.1. Plėtoti lituanistinės bibliotekos komplektavimą.
- 2.2. Užtikrinti bibliotekos informacinės sistemos veiklą.

Pagrindiniai rezultato vertinimo kriterijai: literatūros, tautosakos archyvų, mokslinės bibliotekos plėtra: atnaujintos ir naujai kuriamos duomenų bazės; tobulinami ir naujai kuriami folkloro klasifikacijų modeliai; archyvų medžiagos publikavimas; bibliotekos fondų papildymas.

Pagrindiniai produkto kriterijai: įtrauktų į archyvų fondus kūrinių skaičius; instituto lauko tyrimų skaičius per metus ir sudarytų rinkinių skaičius; skaitmenizuotos archyvinės medžiagos, fotokopijų vienetų skaičius; susistemintų kūrinių kiekis; įvestų duomenų į folkloro duomenų bazines vienetų skaičius; įtrauktų į bibliotekos fondus spaudinių kiekis.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas

Visuomenės humanitarinio pobūdžio reikmėms tenkinti bus pristatomi nauji ir aktualūs istorinės ir šiuolaikinės nacionalinės kultūros savitumą reprezentuojantys nauji literatūrologijos ir folkloristikos darbai, skelbiant juos tarptautiniuose bei Lietuvoje recenzuojamuose mokslo bei kituose mokslo leidiniuose; taip pat mokslą populiarinančiuose darbuose ir renginiuose. Bus siekiama užtikrinti šiuolaikinės sąlygas naudojantis literatūros, folkloro archyvais, skelbiant lituanistinį paveldą įvairiais būdais, sudarant elektronines folkloro duomenų bazines ir nuolat tobulinant sukaupto žodinio ir muzikinio paveldo bei bibliotekos informacinės sistemos veiklą.

- Planuojama per vienerius metus išleisti apie 15 mokslinių leidinių;
- Planuojama per vienerius metus parengti ir išleisti 6 periodinius recenzuojamų mokslo leidinių numerius;
- Planuojama per vienerius metus parengti spaudai fundamentinių ir kolektyvinių darbų apie 170 autorinių lankų;
- Kiekvienas mokslininkas per vienerius metus paskelbs ne mažiau kaip 1 straipsnį recenzuojamuose mokslo leidiniuose;
- Numatoma per vienerius metus skaitmenizuoti apie 2000 archyvo vienetų;
- Numatoma per vienerius metus įtraukti į fondus naujos archyvinės medžiagos apie 12 000 vienetų;
- Per vienerius metus surengti apie 12 mokslo ir mokslo populiarinimo renginių.

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2010- iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2011-iesiems metams	Projektas 2012- iesiems metams	Projektas 2013- iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	2818.0			
išlaidoms	2818.0	2827.0	2827.0	2827.0
iš jų darbo užmokesčiui		1902.0	1902.0	1902.0
turtui įsigyti				
2. Finansavimo šaltiniai:				
2.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	2818.0	2827.0	2827.0	2827.0
iš jo:				
bendrojo finansavimo lėšos	2818.0	2827.0	2827.0	2827.0
ES lėšos				
kitos specialiųjų programų lėšos				
2.2. Kiti šaltiniai				
Pareigybių skaičius programai	106	97	97	97
Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai				
Susiję įstatymai ar kiti svarbūs teisės aktai				

Patvirtintos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonės, susijusios su aprašoma programa

Kita svarbi informacija

Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto
direktorius

Mindaugas Kvietkauskas

2011-03-04

**LIETUVIŲ LITERATŪROS, TAUTOSAKOS MITOLOGIJOS TYRIMŲ BEI
TAIKOMOSIOS VEIKLOS PLĖTOJIMAS (Asignavimų valdytojo pajamų įmokos)**

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2011-ieji		
Asignavimų valdytojas	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas	Kodas	90.900.1612
Programos kodas	88		
Programos parengimo argumentai			
Programa įgyvendina tikslą „Stiprinti ir efektyvinti instituto veiklą iš kitų uždirbtų lėšų“. Ji yra tęstinė ir ilgalaikė. Programa siekia plėtoti savarankišką akademinę ir ūkinę veiklą, skatina aktyviai vykdyti instituto mokslo produktų prekybą ir tokiu būdu užtikrinti tyrimų rezultatų sklaidą.			
Vyriausybės prioritetas (-ai)	Skatinti šalies mokslo ir technologijų pažangą, plėtoti informacinę ir žinių visuomenę, didinti švietimo, kultūros, mokslo sveikatos apsaugos finansavimą.	Eil. Nr.	1.3
Kodas	Programos tikslo pavadinimas		
01	Plėtoti ir skatinti visuomenei reikšmingą tiriamąją veiklą bei leidybą iš uždirbtų lėšų.		
Tikslo įgyvendinimo aprašymas (aprašomi uždaviniai, priemonės, rezultato ir produkto kriterijai)			
<u>Uždavinys:</u> 1) Intensyvinti veiklą teikiant apmokamas paslaugas.			
<u>Priemonė:</u> 1. Ekspertuoti, konsultuoti, organizuoti mokslo, švietimo ir kultūrinius renginius pagal specialius užsakymus ir skatinti bei vykdyti instituto mokslo produktų prekybą.			
<u>Pagrindiniai kriterijai:</u> išplatintų visuomenei knygų skaičius.			
Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas			
● Planuojama gauti per vienerius metus 90000 Lt nebiudžetinių lėšų.			

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. litų)

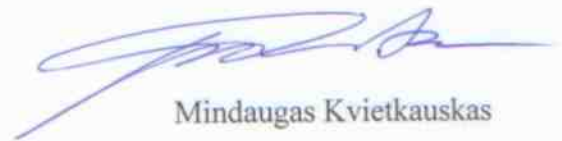
Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2010-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams	Projektas 2013-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	50,0	90,0	90,0	90,0
išlaidoms	50,0	90,0	90,0	90,0

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2010-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams	Projektas 2013-iesiems metams
iš jų darbo užmokesčiui		60,0	60,0	60,0
turtui įsigyti				
2. Finansavimo šaltiniai:				
2.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	50,0	90,0	90,0	90,0
iš jo:				
bendrojo finansavimo lėšos				
ES lėšos				
kitos specialiųjų programų lėšos	50,0	90,0	90,0	90,0
2.2. Kiti šaltiniai				
Pareigybių skaičius programai		4	4	4
Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai				
Valstybės biudžeto lėšos				
Susiję įstatymai ar kiti svarbūs teisės aktai				
Mokslo ir studijų įstatymas				

Patvirtintos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonės, susijusios su aprašoma programa

Kita svarbi informacija

Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto
direktorius

Mindaugas Kvietkauskas

2011-03-04